Ч. 259 (14.156). Львів, неділя 29. вересня 1935. Pouszowa oplata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 148.322. — Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ — ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Замкнули вїзд до порту Александрії.

КАЇРО, 28. 9. ПАТ. До Александрії приїхали британські кружляки „Ревови“ і „Гуд“, але до порту не причалили. Входу до порту стережуть тяжкі гармати. Недалеко Александрії відбулися маневри при участи фльоти і летунських сил. Вїзд до порту замкнули металевою сіткою, лишили тільки вузьку смугу. В самім порті панує велике оживлення. По вулицях їздять вантажні і панцирні самоходи, над портом кружляють літаки. Муніцію вивантажують з поспіхом. В останніх пятьох днях прилетіло до Александрії 170 літаків. Державний підсекретар міністерства війни заявив, що дотепер не зробили нічого, щоб збільшити египетську армію. Положення на західнім кордоні не змінилось. Італійські війська обдротували трьома рядами кордон Киренаїки, щоб забезпечитись перед нападом бедуїнів.

АРЕШТУВАЛИ ІТАЛІЙСЬКОГО СТАРШИНУ.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Райтер повідомляє з Александрії: Вчора арештували в корабельних варстатах колишнього італійського старшину, який раніше служив у військовім летунстві. Старшина звернув на себе увагу, бо цікавився надто тим, що вивантажували з британського корабля, який привіз харчі. Тому, що не було доказів якоїнебудь вини, арештованого італійця звільнили. Поліція загострила контролю над особами, які намагаються увійти на терен порту.

Далі Райтер повідомляє, що на Мальті уруxомили 11 рефлекторів. Кружляють поголоски, що недалеко Мальти находиться від кількох днів італійський підводний човен

В. Британія виповість вашинґтонський договір.

МОРСЬКІ ЗБРОЄННЯ ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. „Дейлі Експрес“ подає, що британський уряд має ще цього тижня вислати до Зл. Держав ноту, яка заявляє, що Англія домагається свободи рухів у справі будови нових воєнних кораблів та наміряє значно поширити свою фльоту. Нота буде рівночасна з виповідженням вашинґтонського договору, що вже зробила Японія.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Щоденники заповідають, що британський уряд в найближчих днях офіційно повідомить Зл. Держави та інші великодержави, що підписали вашинґтонський договір про намір розбудувати британську фльоту. Британія узасаднить свою програму тим, що інші великодержави зброяться. В. Британія з теперішньою фльотою не може якслід охороняти численних торговельних шляхів британської імперії. Крім цього нота має звертати увагу на міжнародні обовязки. Програма розбудови фльоти є вже від довшого часу предметом міркувань британської адміралїції.

У звязку з тим добре поінформовані політичні кола повідомляють, що британський уряд далі старається, щоб конференція трьох великодержав: Англії, Америки і Японії відбулася.

Всеж британська адміралїція не думає, що ті розмови доведуть до позитивних вислідів. Коли стане ясно, що британські намагання не повелися, національний уряд повідомить про те парлямент і з чистою совістю предложить нову морську програму, що передбачуватиме головно збільшення числа кружляків, контрторпедовців і підводних човнів.

В. Британія про ґарантію безпеки в Европі.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Англійська преса здогадується, що нота В. Британії, яку передали амб. Корбен, викличе вдоволення у Франції. Хоч нота не обіймає подрібних зобовязань, то проте ясно підкреслює, що в кожнім випадку наруду британський уряд готовий, подібно як нині, вжити цілого свого авторитету, щоб вдержати міжнародній лад, висловом якого є Ліґа Націй.

„Таймс“ передбачує, що нота стрінеться з критикою тих французьких кол, які за всяку ціну хотіли би вдержати вічно теперішній стан. Ноту критикуватимуть теж ті, що хотілиб, щоб загальні зобовязання доповнили подрібними постановами. Одначе вона розвіє підозріння і сумніви, які мала Франція супроти В. Британії.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Дипльоматичний кореспондент „Дейлі Телеграф“ довідується, що французька рада міністрів розглядає британську ноту. Преса пише, що британський уряд запитав Францію, в який спосіб допоможе вона здійснити зобовязання договору Ліґи на випадок зудару на Середземнім Морі.

ФРАНЦУСЬКА ПРЕСА НЕВДОВОЛЕНА ВІДПОВІДЮ В. БРИТАНІЇ.

ПАРИЖ, 28. 9. ПАТ. „Ле Журналь“ доволі критично ставиться до відповіди британського уряду. В. Британія згоджується з нами, якщо відповідальність йде про випадок нарушення пакту Ліґи Націй. Але тут скривається суть справи. В. Британія повинна признати, що в подібному випадку дійсно нарушили договір Ліґи Націй. На думку британського уряду не було нарушення договору Ліґи Націй, як йшло про гітлерівську акцію в Австрії ані тоді, коли Німеччина нарушила військову клявзулю версайського трактату.

Нота згадує, що слід відріжняти виразне нарушення від посереднього нарушення договору Ліґи. Отже нічого не змінилося, пише „Ле Журналь“. Нехай завтра повстане в Австрії гітлерівський уряд або нехай Німеччина нарушить безпосередньо версайський договір, тоді опинимось у положенні, в якому були вже нераз.

„Ле Матен“ пише, що між Францією і В. Британією ведуться далі переговори у справі безпеки в Европі. Від 40 годин йде жива виміна думок у Женеві і в Льондоні. Метою цих переговорів довести до тіснішого французько-британського порозуміння.

Авас повідомляє з Льондону:

Офіційні британські кола заперечують, буцім то Франція і В. Британія ведуть тепер переговори у справі підписання пакту взаїмної допомоги.

Араби солідаризуються з В. Британією.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Преса повідомляє, що араби на Близькому Сході солідаризуються зі становищем Великої Британії в італійсько-абисинськім конфлікті. Король Ібн Савд висловився, що готовий уповні підтримати політику В. Британії, що забезпека Абисинії перед втратою політичної незалежности є конечною річю.

Перед рішенням.

ЩО ПРИНЕСУТЬ ВИБОРИ У КЛАЙПЕДІ?

Львів, 28. вересня 1935.

„Побачите, що з тої забави ще вийде. Ми зломитися не дамо!“ — заявляли мені німецькі діячі у Клайпеді, коли розмова сходила на положення тої области.

„Литва відограє нині в Европі таку саму ролю, як сербська проблема в 1914 р. А Мемель (Клайпеда) буде Сараєвом Европи!“ — говорили мені з повним переконанням ґітлерівці в Кенігсберґу.

І так було всюди, де лише живуть німці. Через цілу Німеччину йде тепер один великий крик: Мемель!

Ґітлер, Ґебельс, Ґерінґ, Гесс, Кох — всі вони протестують і грозять. Три могутні німецькі організації: „Ферайн фір дас Дойчтум ін Авслянд“, „Бунд Дойтчер Остен“ і „Мемельляндбунд“ улаштовують масові віча в справі цього клаптика землі, що є леґеном Литви.

А коли недавно Ґітлер виступив з публичним протестом проти литовської влади у Клайпеді, тисячна товпа демонстрантів кричала: „Мемель іст дойч — Фірер шляґ цу!“ („Клайпеда є німецька — вожде, вдар!“).

Чого той крик?

Німецька пропаґанда твердить, що справа Клайпеди переростає рямці литовсько-німецьких взаємин і стає — подібно, як колись проблема Саари — міжнародньою проблемою. І що Німеччина Клайпеди ніколи не відречеться. Бо населення области у 80 відсотках хоче до Німеччини, а саме місто є найстаршим німецьким містом на східно-пруській землі. Є це один з трьох портів Балтику, що ніколи не замерзають і творить собою одинокий вихід на море для великого територіяльного, господарського комплексу. Клайпедський порт жив до війни в першу чергу деревом, що приходило з глибокої Росії, тут перетирали його в тартаках і висилали до Англії. Нині — твердять дальше німці — клайпедський порт і Німан зійшли на ніщо під владою Литви. Литовці всупереч зобовязанням клайпедського статуту замкнули вільний сплав на Німані. Вслід за цим Польща мусить експортувати своє дерево через Гдиню і Данціґ, а Со-

віти роблять те саме через Ленінград. А тимчасом Клайпеда гине, населенню грозить господарська катастрофа.

До німецьких турбот за Клайпеду прилучається ще й острах іншого роду. На погляд німецької громадської думки Клайпеда є для Литви також випадовою брамою у Сх. Прусію. І коби то лише для Литви! Але за Литвою стоять ще її союзники та опікуни!

Требо признати, що є метода в тому крику. І розум. Німці актуалізують клайпедську проблему в добрий для себе час. Вибори до клайпедського сойму, що відбудуться завтра, мають стати плебіспитом населення, публичною заявою: — куди хоче Клайпеда!

Тепер ще німці вірять в успіх своєї справи. Останній клайпедський сойм, хоч як литовці старалися, — мав на 29 послів усього 5 литовців. Мемельці, цей специфічний етнічний твір, ці литовці з крови, а німці з культури, від яких залежить більшість одного чи другого табору, — дальше послідовно заявлялися за всенімецьким фронтом у Клайпеді. Німці вірять, що й тепер заявляться. Тепер, — пять хвилин перед дванадцятою.

Бо завтра може бути інакше.

Литовці після захоплення Клайпеди в 1923 р. довгі роки не інґерували в політиці та діяльности тамошніх німців. Вони вдоволялися включенням тої области в межі Литви, а тісні взаємини з Німеччиною наказували литовській державній рації не загострювати відносин на тому відтинку. Навпаки, політична короткозорість уряду Вальдемараса довела ще й до того, що від 1928 р. дозволено було німецьким кольоністам поселюватися в клайпедській области. Щойно 1933 р. змінив радикально положення. Прихід Гітлера до влади, порозуміння Німеччини з Польщею — були зимною купілю на литовські голови. В Ковні зродився страх, що клайпедська область — якщо так дальше піде — одного дня відірветься від Литви.

І дійсно. Клайпеда до 1933 р. уявляла собою радше все інше, як литовську провінцію. Вся адміністрація була надалі німецька, державний литовський прапор та герб Погоні не мали права громадянства в области. На 235 народніх шкіл — тільки 8 було литовських. З 1933 р. всі німецькі партії, за винятком соц.-демократів, обєдналися в один всенімецький фронт. А водночас переможний гітлеризм декларував не лиш обєднання Німеччини, але й обєднання та охоплення в одну родину всіх німців, де вони не булиб. „Дойчтум" — стало боєвою дефініцією, ідеольоґією, яка проповідувала, що „160 міліонам темної російської маси, чужій культурі та арійському духові, масі спекулятивній та умово принципіяльній, треба протиставити 100 міліонів освідомленого німецького народу, сили збірної, активної, арійської, творчої".

Одно рамя тої сили росло і пучнявіло саме в Клайпеді.

І тоді маленька Литва виступила на причуд сміливо до боротьби з німецькою т. зв. ірредентою. В листопаді 1934 р. став губернатором Клайпеди директор служби безпеки в ковенськім міністерстві внутр. справ Новакас. Його прихід попередив „закон про охорону народу і держави", в якому загрожено тяжкою вязницею всім, що „шкодять литовським інтересам, присипляють або ослаблюють литовську національну свідомість та не виконують розпорядків литовської влади".

Новакас показав відразу тверду руку. На перший вогонь пішов сойм. У клайпедському статуті, в якому рада амбасадорів забезпечила автономію Клайпеди, є такий розподіл влади; на чолі адміністрації клайпедської области стоїть губернатор, яким може бути лиш литовський держ. урядовець. Він іменує президента краєвої директорії, а той з черги покликує до неї 4 членів, що мусять бути клайпедськими громадянами. Директорія править краєм, але є залежна від довіря краєвого сойму і без того довіря не може виконувати своїх функцій. Заява недовіря сойму спричинює автоматично уступлення директорії. Сойм складається з 29 послів і вибирається на 3 роки. Для ухвалення заяви недовіря сойм потребує кворуму 20 послів.

Саме це „вотум довіря" сойму було найтвердшим горіхом для литовської влади. Німецька більшість відкидала постійно директорію, яка була їй не по нутру. Новакас найшов на це простий вихід. Може надто простий. Він відібрав мандати кільком німецьким послам, яким міг доказати ділання на школу литовської держави. Таким чином сойм здекомплетовано, бо на місце виключених послів не увійшли нові. Тому, що литовська соймова фракція, складена з 5 послів, вела обструкцію, потрібне кворум 20 послів не могло зібратися. Не було кому ухвалити директорії (до якої покликано самих литовців) недовіря.

Звільнивши собі в такий спосіб руки, Новакас почав чистку. Державним знаменам Литви привернув авторитет та обовязуюче значіння. В цілому краю появилися литовські вивіски, урядова литовська мова станула на першому місці. Появився закон, що про литовську мову навчання в школах не буде надалі рішати воля батьків, але їх племінне походження. Для всіх урядовців заведено обовязуючі іспити зі знання литовської мови; хто не виказався таким знанням, того звільнили.

В парі з цими енерґійними посуненнями Новакаса пішла ще спеціяльна інтервенція литовського уряду. Початок зроблено на фронті селянської політики. Селянство клайпедської области було сильно задовжене в німецьких банках у Клайпеді, що давали позички на дуже легких умовинах. Таким робом німці здобули величезний вплив на маси. Послух німецьким політичним посуненням був передумовиною довготревалости кредиту. Селяни, що підтримували німецьку політику в области, могли бути безпечні, що банк не зажадає від них ні рат довгу ні відсотків. Литовський уряд поклав кінець тим впливам. Під його натиском німецькі банки у Клайпеді мусіли відступити більшу частину кредитових зобовязань селян литовському „Земельному Банкові" („Жемес Банкас"). Тимсамим сфера впливів пересунулася. Водночас литовські центросоюзи збільшили контингент своїх закупів саме в клайпедській области.

А політично-організаційна ділянка? Тут також почули німці стверділу литовську руку. Литовський військовий командант области покористувався викриттям „боєвої гітлерівської організації" у Клайпеді (голосний процес Навмана і тов.) і розвязав три керуючі німецькі партії. Клайпедським німцям — за винятком соц.-демократів — відібрано можливість організації.

В таких умовинах проголосив губернатор розписання нових виборів до клайпедського сойму на неділю 29. вересня — й уступив. Крик, піднесений німцями супроти його особи, був уже надто сильний.

Новим губернатором став не менше енерґійний, але більш дипльоматичний та обережніший у засобах, п. Куркаускас, військовий інженір з професії, політик з таланту. Вже під час його урядування уряд змінив виборчу ординацію, знову в некористь німців. Ця ординація відібрала пасивне виборче право всім членам гітлерівських партій та одночасно завела голосування не на лісти, але на окремих кандидатів. Припис дуже невигідний для клайпедських німців, бо всі майже їхні дотеперішні провідники не мають пасивного виборчого права. Кожний з них є чейже якось звязаний з гітлеризмом.

*

Не диво, що клайпедські німці є поденервовані до краю. Натомісць литовці виявляють подивугідний опокій.

— Нашої політики у Клайпеді не змінимо. Все, що робимо там, є строго згідне зі статутом — заявив мені ще в Ковні міністер закорд. справ Лозорайтіс, коли розмова зійшла на цю тему.

Те саме повторив мені новий губернатор Клайпеди п. Куркаускас. А коли я висунув німецькі арґументи, що торкаються господарського занепаду Клайпеди, відповів мені:

— Клайпедський порт під нашим правлінням лише скористав. Обороти з експорту піднеслися на яких 50 відсотків. На це є циферні докази. В розбудову порту вкладає ваш уряд коло 2 міліонів літів річно. Втроє стільки експортового краму йде нині через Клайпеду, як це було перед війною.

— А які виборчі вигляди на вашу думку? — запитав я п. Куркаускаса.

Усміхнувся.

— Годі пророкувати. Німці є сильні в тому краю. Пятьсот літ виховували собі громадян.

— Але всеж таки? — настоював я.

— Може наші вигляди трохи поправляться, але небагато. Не люблю бути оптимістом. Дивлюся реально...

І по хвилині:

— Чи ви знаєте, пане, в яких умовинах ми тут працюємо?...

*

— Ніщо не зломить нашої сили на цій землі — заявив мені чільний німецький діяч, що просив мене під ніяким оглядом не виявляти його прізвища. — Доля Клайпеди є спільною долею всіх німців і Німеччина не стерпить покривдження та обмеження статутових прав клайпедської области.

А Гельмут Ленц, також один з організаторів німецького фронту в Клайпеді, якому литовці відібрали громадянство, написав у своїй найновішій публікації („Дойтшес Шіксаль ім дер Мемель"):

„Хай Литва тямить, що нині вже не вдасться використати німецько-польської ворожнечі! Невже ця мала держава з 2 і пів міліонами населення вірить, що зможе до віку жити у постійній ворожнечі з 70 міліонами німців і 30 міліонами поляків?... Отверезіння може бути страшне."

Дійсно. На тлі тої, далеко не вичерпаної теми — завтрішні вибори до клайпедського сойму представляються дуже цікаво.

Роман Голіан.

Чому фашизм пре до війни?

Мусоліні наважився за всяку ціну піти війною на Абісинію і зайняти її. На ніякі компроміси не йде, відкидає усі можливости мирної полагоди в цьому спорі з Абісинією. Не лякається і могучої Англії, проти якої що-який час римська преса — а за нею преса всієї Італії — веде випадову кампанію.

До війни з Абісинією фашистівська Італія приготовляється у справді досконалому порядку: не можна помітити в підготові ані маленького неладу, зробленого щось не в пору. Змобілізовані військові фашистівські чи реґулярні, частини за частинами всіх формацій і катеґорій, усі технічні відділи, реґулярним темпом відпливають в Африку. Зібралось їх там уже — враховуючи допомічні частини — ок. пів міліона. І у воєнних намірах Італії не стримує її те жахливе для европейця підсоння — ті спеки, ті раптовні холоди, малярія; ні витривалий у обороні й у наступі напів хижий вояк-мешканець Абісинії; ні гористий, неприступний без шляхів терен, який Італія від 1896. р. уже докладно прослідила і з якого зняла докладні мапи.

Ця війна з Абісинією буде мати на собі печатку фашистівського режиму і його творця. Населення дофашистівської Італії, як і всіх інших країн Европи, виховане на демоліберальних доктринах, що вся ціль життя людини це — матеріяльна вигода. Мусоліні-ж весь час проповідує, що ціль життя людини — це боротьба, і що годі жити для „фотелевої вигоди". Дальше — пропаґанда демоґогічна — за зростом — дала позитивні наявні вислідки. Молодь виховувана довгих 13 років у кадрах фашистівських організацій, готова сліпо слухати вожда й іти туди, куди він накаже. Диспропорція поміж ідеалістичною закраскою фашистівської доктрини та завойовницько-матеріялістичними цілями абісинської війни може служити як знаменний доказ на сумнівну вартість всяких скрайних доктрин, на їх нежиттєздатність.

В Італії прийшов час, коли голошені фашизмом теорії про те, що ціль життя — боротьба, що фашизм є проти демоліберальної вигоди і є за невигодою — мусять реалізуватись не лише, як досі, внутрі країни — осушування багон, боніфікації, розбудова міст, шляхів, нових водопроводів тощо, — бо цього вже, беручи під увагу розріст населення, замало: треба необхідно повести політику територіяльної експанзії, дарма, що у цій політиці не стає вже місця на ідеалізм, на боротьбу з людським лінивством і мертвою природою, а зате... все місце виповнює єдино — боротьба з людьми при помочі аеропляні і змоторизованих частин. Якби Мусоліні не повів тепер політики територіяльної експанзії, то не лише йому, а й фашизмові прийшов би край. Про це Мусоліні докладно здає собі оправу. І він ризикує війною проти Абісинії, проти тієї африканської країни, де сходяться інтереси Британської Імперії. В той спосіб виринають проти себе два імперіялізми, які, в кожному випадку, для самостійности Абісинії не віщують добра: як не один, то другий, а то й у двійку разом готові нею поділитися.

...оскільки вождь і завсіди ризикував. Ризикує і тепер. Бо не все одно, чи провалиться без війни, чи у війні. Одно певне: коли він так уперто стоїть за війною проти Абісинії, то мусить справді глибоко вірити у свою повну виграну. Інакше годі пояснити собі той похід у глибину Африки, де находиться невральгічний пункт інтересів Англії.

У Римі, то тут, то там, вичуваєте протимусолінівські настрої. Це ще глухий, несміливий, далекий шум, який при перших воєнних успіхах притихне. Але тепер ці глухі настрої іствують. Політика дуже спритна і примінена до ґрунту пропаґанда проти війни. Розуміється, що це робота, в першу чергу, приятельки Італії — Москви. Ті всякі паневропеїсти, пацифісти, есперантисти, (деякі може є несвідомим знаряддям у руках комінтерну), всі вони проти Мусолінія. Ви почуєте десь між сірим пролетаріятом (римський плебс, це морально найгірша збиранина) такі слова: „Веранно де фесте ке тальєремо ле тесте аі преті. Ссото: „Прийдуть ще свята, що будемо стинати голови попам". Уряд безсумнівно про це шарудіння знає. Це помітне по деяких ходах уряду. Наприклад: настановлення губернатором Риму міністра Ботай, що належить до фашистівської лівиці та у корпоративістичному устрою Італії відіграє велику ролю, будучи небуденною постаттю сучасної Італії.

Ще одно цікаве явище: в Італії, де фашизм проповідував мир, уряд весь час приготовлявся до війни. Будовано мерщій нові шляхи стратегічного значіння. Переїзджаючи Італію, особливо північну і середню, бачите, як усюди кипить інтенсивна електрифікаційна робота. Багато ліній уже урухомлено. На вітці шляху Венеція—Тревізо переводиться тепер наспіх електрифікацію, направляється усі мости, деякі солідно перебудовується. З цих останніх робіт видно, що Італія ні на хвилину не забуває про справу „Аншлюсу". Хоч на око відносини між Італією і Німеччиною примірно коректні...

Чи в Італії вірять у перемогу в цій війні з Абісинією?

Вірять. Особливо вся молодь. Інакше й не думають, як про перемогу. Не тому, що всі здають собі справу, що програна малаб катастрофальні наслідки для Італії і режіму. А тому, бо вірять, що з фашизмом вибила година відродження імперіялізму, опертого на славних старoримських традиціях.

Над приготуванням цієї психольоґічної бази в краіні, фашизм працював і працює у всіх ділянках суспільного життя. І тому італійсько-абісинська війна має доказати доцільність всіх тих підготовчих заходів, доцільність і вартість всієї фашистівської доктрини. Тому успіх чи невдача теперішньої абісинської імпрези є питанням життя або смерти фашизму.

М. Завомський.

Питомці греко-католицької колеґії на авдієнції в папи.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, КАП. Папа приняв на авдієнції в останньому часі питомців папської колеґії св. Йосафата в Римі, які прийшли з ректором і професорами, щоб скласти йому чолобитню. Питомців з ректором і професорами представив папі прaлат Йосиф Цезаріні, асесор св. Конґреґації Східної Церкви, який відчитав теж чолобитну адресу в подяці за розбудову літнього будинку колеґії у Кастельґандольфо, головно за будову каплиці східного обряду. Питомці відспівали гимн до Матери Божої та українські народні пісні. Папа сердечно дякував питомцям за чолобитню і гарні пісні, радуючись, що улаштування літньої віллі у Кастельґандольфо вдоволило питомців і зміцнило їх сили до праці в новому році студій.

Абісинія повна надій.

СВЯТО ЗАКІНЧЕННЯ ДОЩЕВОЇ ПОРИ.

АДІС-АБЕБА, 28. 9. ПАТ. У четвер зачалось в Абісинії релігійне й військове свято Маскалю, що означає кінець дощевої пори. Хоч погода може спричинити початок воєнних ділань, всеж тут думають, що ще яких 15 днів не можна буде переїздити дорогами ні через ріки. Не зважаючи на те, що у краю є спокій, та на довіря до Ліґи на всякий випадок підготовляються до війни і бранка з поспіхом відбувається далі.

АДІС-АБЕБА, 28. 9. ПАТ. Найцікавішою точкою вчорашніх торжеств була дефіляда більш як 10.000 вояків перед неґусом. В місті є багато війська й начальників племен, що приїхали на чолі своїх відділів. В цілій Абісинії панує від двох днів оптимізм. Тепер узялись за реорґанізацію летунства. Вчора вранці до Діредава відлетів губернатор Гаррару.

АДІС-АБЕБА, 28. 9. ПАТ. Свято Маскалю зачалось учора торжественним богослуженням, підчас якого спеціяльно молились за вдержання мира. Потім перед катедрою св. Юрія цісар у присутности членів диплям. корпусу приняв дефіляду 8 тисячів ґвардійців. У дефіляді вперше брали участь санітарні відділи й авта для транспорту військ. В половині дефіляди впав несподівано зливний дощ і тому рішили свято відложити на нині.

АБІСИНІЯ НЕ БОЇТЬСЯ ВІЙНИ

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. Турецький ґенерал Веґіб Паша, що командує південною абісинською армією заявив представникові „Івнінг Стандард", що він перевів інспекцію фронту здовж кордону італійського Сомалі на відтинку 1500 миль і має велику віру в успіх Абісинії. Абісинський штаб зорґанізував оборонні лінії. Іствує знаменита лінія скорострілів. Зорґанізовано теж корпус верблюдів. Серед війська є якнайкращий дух. Ґен. Веґіб паша передбачує, що італійці схочуть опанувати долину Вебі Шібелі, де є багаті плянтації цукру й бавовни.

З большевицьких шкіл виходять анальфабети.

(РО) „Комсомольська Правда" з 24. вересня с. р. помістила статтю директора московського енерґетичного інституту з. н. „Школа випускає анальфабетів". Автор ствержує, що 10-клясова середня школа не підготовляє як слід своїх учеників до вищих шкіл. У московськім енерґетичнім інституті здало вступні іспити 46.5 відсотків абсольвентів середніх шкіл. Технічні школи і приготовні курси до вищих шкіл дають ще менший відсоток. Студенти І. курсу інституту не придбали необхідного знання з математики, хемії, фізики і російської мови. Інститут мусів створити спеціяльний курс, бо більшість студентів булаб безрадна супроти програми 1. курсу. Далі редакція повідомляє, що шкільний виділ при московськім партійнім комітеті скликче на засідання директорів московських вищих шкіл, директорів середніх шкіл, професорів і лекторів, щоб узгіднити вимоги вищих шкіл з рівнем навчання середньої школи.

Понад 200 тисяч процесів за незаплачення аліментів.

МОСКВА, КАП. Минулої неділі оголосили офіційне звідомлення зі засідання ради народніх комісарів, яка розглядала справу молоді, яка не має опіки. Рада комісарів ствердила, що недавний розпорядок про закладання виховних інститутів для бездомної молоді не змінив положення на краще не тільки тому, що число виховних заведень мале, але також тому, що нема відповідного числа вихованків. Зпоміж 22.500 дітей, понад 14-літніх, ледви половина найшла приміщення у виховних інститутах. Ясно, що звідомлення згадує тільки про дітей, які вибрала влада. Скільки молоді взагалі не взяли під увагу і що зробили з молодшими дітьми офіційне звідомлення про це не згадує.

Зі справою опіки над бездомними дітьми тісно вяжеться справа аліментів. Статистичні дані комісаріяту справедливости виказують, що в 1934. р. відбулось у судах понад 200 тисяч процесів за незаплачення аліментів. Тому рада комісарів рішила карати дволітньою вязницею тих, які відмовляються платити аліменти та унеможливлюють іствування малолітним дітям. Слідство в таких справах і глядання за батьком веcтиме ГПУ.

Та найцікавіше те, що рада комісарів заговорила постанови про розвід між подругами. Дотепер розвід можна було дістати після поставлення відповідного внеску одного з подруг. При цій системі другий подруг дуже часто довідувався про розвід уже по доконанім факті. На майбутнє розвід можна буде дістати теж на домагання одного з подруг, але другий мусить про це знати і згодитись на розвід.

Греція буде невтральна.

АТЕНИ, 28. 9. ПАТ. Найвища Рада Національної оборони постановила вжити всіх засобів, щоб запевнити невтральність Греції. Водночас рішили поробити старання у справі засоблення в харчі населення на випадок припинення морських транспортів.

З природи й техніки.

ПЕРШИЙ ЛЕТ ПРИ ПОМОЧІ ЛЮДСЬКИХ МЯЗІВ

У цім новітнім літаку порушується пропелер подібно, як педали колеса, людськими ногами. Цілий літак важить тільки 35 кільограмів, себто є лекший від найлекшого безмоторового літака. Пільот Діннебайль перелетів цим літаком 195 метрів на висоті 1 метра над землею, другим разом 236 метрів на тій самій висоті. Літак збудували дипльомовані інжинїри Геслер та Віллінгер, сподіючись здобути таким робом нагороду 5.000 нім. м., визначену Політехнічним Товариством у Франкфурті. Хоч підчас лету не сповнили ще усіх умов цієї нагороди (лет мав відбутись на замкненій дорозі довжини 1000 метрів), всетаки признали літакові нагороду 3000 нім. марок.

ВІТАМІНА „Г".

Низка вітамін, що досі сягала від букв „А" до „Г", недавно збагатилася на ще одну вітаміну „Г". А саме мадярський дослідник Дердь давав щурам точно означену поживу, що складалася м. і. з усіх відомих досі вітамін, углеводнів, товщу та білків. Згідно з сьогочасною наукою про вітаміни щурі повинні були якнайліпше розвиватися та бути зовсім здоровими. Одначе після двох місяців виявилося, що всі щурі захорували на досить характеристичну недугу скіри.

Ця недуга відповідає менше-більше лойотечі (себорої) у людини. Є це збільшене виділювання шкірного лою, яке є причиною блискучого обличчя, нечистої цери, лисини тощо. Досліди Дердя потвердив Монкорпс на дерматольогічній клініці мінхенського університету („Мінхенський медичний тижневик", 23. число за 1935 р.).

Дальші досліди Дердя та його співробітників Куна, Ледерера, Шульца та Бірха виявили, що причиною цієї характеристичної шкірної недуги щурів слід уважати брак у їхній поживі ще одної досі невідомої вітаміни. Цю вітаміну назвали вони вітаміною „Г". Додаючи до поживи щурів такі середники, що мали вітаміну „Г", можна було не тільки запобігти цій, подібній до лойотечі недузі, але також її вилікувати.

Джерелами вітаміни „Г" є передовсім печінка, дріжджі, молоко. Досі не вдалося зладити вітаміни „Г" у чистім хемічнім стані, але Дердь зладив уже такі розчини, що щоденне впорскнення під шкіру пяти міліонових грама такого розчину лікує себорою продовж трьох тижнів.

Відкриття вітаміни „Г" має велике значіння для медицини. Чейже лойотеча є головним терпінням при ріжних шкірних недугах, яких лікування досить важке. Дердь радить при лікуванні лойотечі держати печінкову дієту: 350 грамів свіжої печінки денно для дорослих, 25 до 50 грамів для малих дітей. Він сподіється, що вітаміна „Г", себто печінкова дієта, відограє важну ролю при запобіганні лисини, оскільки ця остання повстала наслідком лойотечі.

КОЖНОМУ СОНЯШНИЙ ГОДИННИК!

Місто Уалля-Уалля в стейті Вашінгтон Зединених Держав Півн. Америки веліло вималювати на хідниках сояшні годинники. Якщо прохожий схоче знати час, стане тільки в осередку цього годинника і подивиться на свою тінь. З положення тіни можна довідатися, котра година і то з достаточною докладністю, розуміється, тільки тоді, коли світить сонце.

САГАРА ПОШИРЮЄТЬСЯ НА ПІВДЕНЬ.

Що північна Африка висихає, це для науки не є нічим новим. Маємо дуже багато фактів, що ілюструють нам це висихання. До цих фактів слід зачислити інформації професора лісництва на единбурськім університеті Е. П. Штеббінга, які подав він на відчиті в Географічнім Товаристві в Льондоні.

Досліди Штеббінга обіймали Західню Французьку Африку та англійську Нігерію. Вони дозволили йому вичеркнути полудневу границю пісків пустині Сагари та на полудне від неї ствердити цілу низку явищ, звязаних із засипанням грунтів піском пустині. Ці явища це поступенна переміна густого ліса на щораз рідший парковий ліс та саванну, відтак засипування саванни та степу піском, вкінці завмирання висушених чи там спалених пожежою дерев. Давні ріки заміняються там на низку поодиноких калабань із водою. Одночасно з цими явищами поступає еміґрація людини і худоби на південь, а пустиня Сагара обіймає тепер області, що були ще у 18. ст. замешкалі. Проф. Штеббінг оцінює похід піску продовж трьох останніх віків на 2 кільометри річно. Він пропонує створення або безоглядну охорону менш-більш під 13. ст. півн. ґеогр. ширини широкої на 10 кільометрів стрефи густого ліса, а на південь від неї менш-більш під 9. ступнем півн. ґеогр. ширини широку на 50 км. стрефу вохкого лісового заповідника. Такі заповідники можуть дещо звільнити похід піску на південь.

ЗАЛІЗНИЦІ В ПЕРСІЇ.

Від 1929 р. тревають будівельні праці для перської залізниці, яка, перерізуючи край з півночі на південь, получить Каспійське море з Перським заливом. Залізнича лінія веде з Бендер Шах над Каспійським морем, веться урожайними областями Мазандерану, пробивається крізь гори Ельбурс та іранською височиною, доходить до столиці держави Тегерану. Початкові праці виконали будівельні фірми німецькі та американські, від 1933 р. будовою займається дансько-шведська консорція Кампсакс. Цілковитий кошт будови рівний 25 міліонів фунтів штерлінґів (приблизно 625 міліонів золотих). Будову фінансують цукровий та чаєвий монополь враз з Англійсько-Перською Нафтовою Компанією. Будова буде закінчена в 1937 р.

А. Л.

Морські маневри в Каліфорнії.

САНПЕДРО, (Каліфорнія) 28. 9. ПАТ. Командант фльоти адмірал Рівс припоручив усім підчиненим собі морським одиницям, щоб підготовились до тактичних вправ, що зачнуться в понеділок і треватимуть чотири дні. Місця вправ не означили. Старшини відмовляються дати вияснення у справі тієї ненадійної постанови.

Литва ніколи не зрезиґнує з Мемеля.

ПРАГА, 28. 9. ПАТ. Міністер Лозорайтіс сказав в інтерву з кореспондентом „Народніх Лістів" на тему справи Мемеля таке: „Мемель є єдиним литовським вікном на Балтійське Море. Литва ніколи не зрезиґнує з Мемеля, бо задушилася б у герметично замкненій державі. Литва виконує свої міжнародні зобовязання і хоче миру, щоб могти будувати свою державу.

ВОЛОДИМИР НЕСТОРОВИЧ 4)

Кілька днів над Чорним Морем.

Враження з поїздки до Варни

III.

ВАРНА.

Життя укладалось так гарно, як у перший день.

Ранком під хату заїзджав болгарин з візочком, запряженим у невеличкого ослика. За два а то й одного лева кільо прегарних помідорів — це було дійсно неймовірно дешево. Моя товаришка вибігала не тільки, щоби купити помідорів, але теж, щоби погладити бідного ослика, якого побратими таким жалібним не то криком, не то плачем вражали нераз наші вуха. Ми цікавились, чому вони так „плачуть", та на наші запити болгари відповідали сміхом. Наша господиня пробувала в нас вмовити, що це дуже безпардонні і злющі звірята. Ось і осел, якого тримають у винограднику за містом, розлючений чимось вкусив недавно її чоловіка в лице, а потім кинув на землю і пробував потолочити ногами. Ми боронили ці бідні звірята, представляючи слав'янським воляпіком, як тяжко осли мусять працювати, бо нераз зустрічали малого осла, що тягнув на візочку непосильний тягар.

„Тому він осел називається" — закінчив розмову наш п. Генрих і всі ми розбавлені тим пішли на сніданок...

Хоч наше життя зосереджувалось головно на морському березі і в сусідньому казині — очевидно тоді, коли ми були в Варні, а не поза нею. — проте серед дня нераз бувало, забігали ми „до міста", себто на вулиці, де містилось багато крамниць з ріжнородним крамом і зі своєрідними болгарськими лакоминками. Поруч з крамницями, які своїм товаром зовсім не ріжнились від крамниць у Львові (залишаючи на боці господарів чи персонал, що своїм виглядом — як і багато мешканців Варни — нагадували вам, що це вже напів орієнтальна країна), було чимало крамниць зовсім оригінальних, або з оригінальним крамом. Орієнтальні плахти чи інші частини ґардероби, жіночі пантофлі вишивані сріблом, срібні перстені, ковтки і бранзолети майстерно тонкої роботи, не згадуючи національно-болгарських вишивок. З лакоминок — поминаючи гори південних овочів, які можна було купити за дешеві гроші — годі було не пробувати тісточок з усячиною, головно з оріховою і мигдаловою масою (пальці лизати!), оріхів у ріжних приправах, „снежків", себто морозива, що подавали вам його як малу шпульку ниток устромлену на патичок або „бези". Все було добре, але „беза" — холодний каламутний напиток з вівса, який так люблять болгари, — ніяк мені не смакувала, хоч для цікавости випила я цілу „гальбу". Таксамо стрінув я один рід оріхів, що — не вважаючи на їх популярність у місцевих людей — були для мене осоружні своїм смаком крохмалю чи чогось у цьому роді.

Заходили ми теж на базар, де крім столиків зі звичайним баражлом із ґалянтерійної і конфекційної бранжі була гарна кераміка й овочі, ще дешевші, ніж у крамницях. Виноград, бресквн, морелі, величезні сливи, кавуни і дині — все те мало ціну просто смішно невеличку і жаль стискав серце, що в нас це люксус.

Базар відкрили ми припадково, коли мусіли чекати на урядові години почтового віконця. Часу було ще багато, хоч оглянули ми вже прекрасний новий будинок почти, а також сусідній собор із трьома „царськими вратами" в іконостасі, розмальований в оріховій барві і золотом тільки на образах сяє. Помолились, пішли пошвендятись по сусідніх вулицях і зайшли на базар. А коли вже його відкрили, то заходили частіше.

Болгарські купці — привітні і цікаві. На кожному кроці зустрічались ми з питанням, хто ми. А коли чули, що українці, то ні трохи не дивувались, тільки здебільша питались тоді, чи з Києва чи з Одеси. Коли почули, що ми зі Львова, то теж не дивувались, що в Польщі є українці. Живуть у Варні також наші наддніпрянські еміґранти. І так зустрінули ми панотця, родом із Полтавщини, що не забув ще ні трохи української мови (на жаль припадкова зустріч з ним саме в день виїзду не дозволила нам закріпити знайомства), зустрінули теж торговця овочами в арендованій крамниці, який почувши, що балакаємо між собою по українськи, здивував нас пропонуючи виноград у нашій рідній мові. Та Та ще більше, ніж наших, є у Варні москалів. Двічі-тричі в день заходить колишній царський старшина, сьогодні старець, у „Морське Казино", продаючи гостям болгарську і чужу пресу. Знову інший москаль має елеґантну перфумерію (він перестерігав нас перед купном відомих болгарських „рожаних олійків" себто есенцій перфум, пояснюючи скільки у цьому обману) ще інший має пекарню, де ми купували великі обарінки посипані товченими оріхами, що їх на ваших очах виймають довжезною лопатою із печі та подають зовсім „на гарячо". Служать росіяни теж в болгарській армії. (Так болгари нас поінформували).

(Далі буде).

В 70-ліття Митрополита.

СВЯТО В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ У ПРИЛБИЧАХ, ЯВОРІВСЬКОГО ПОВІТУ.

Село Прилбичі, яворівського повіту, віддалене вісім кільометрів на полудневий схід від Яворова, в лісах, це місце, де 29. липня 1865. р. народився Князь Церкви — Митрополит Андрей і де живе брат Митрополита гр. Лев Шептицький. Дня 22. вересня ц. р. святкували Прилбичі 70-ліття уродин Митрополита. Ініціятиву до цього свята дав місцевий парох, о. Володимир Микулович і він теж зі своїми парохіянами зладив це свято. Та це свято значно переросло сподівання й сили організаторів: це не самі Прилбичі святкували 70-ліття уродин Достойного Ювилята, це було свято цілого повіту, а навіть — можна сказати — цілої перемиської дієцезії.

Вже раннім ранком заповідалася чудова погода на цілий день. І вже зранку стали до Прилбич напливати зі всіх сіл гурти людей у святочній ноші, підбадьорені теж надією побачити Митрополита. Також з Яворова спішив нарід — пішо, возами, повозками, всіми стежками, дорогами... А перед 10-ою годиною ранку надїхав Преосв. Йосафат з Перемишля з о. канцлером Грициляком. Достойного гостя привитала на границях села кінна селянська бандерія, що відпровадила владику в село. Тут перед гарною тріюмфальною брамою йшли привітання. Перший витав владику о. декан Лев від цілого деканату, відтак римо-кат. парох Бруховецького кс. Ясевич від своєї парохії, гр. Лев Шептицький (по українськи) від родини і як колятор гр.кат. парохії, повітовий староста д-р Лось від політичної влади, війт Савицький від волости, маленькі діточки зі захоронки СС. Служебниць у Прилбичах і перед церквою парох о. В. Микулович.

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА І ПРОПОВІДЬ ПЕРЕМИСЬКОГО ВЛАДИКИ.

Владика відправив архиєрейську Службу Божу, до якої діяконували о. В. Котис зі Сокальщини й о. Волошин, оба бувші священики Прилбич. Сослітургісуючими були о. Т. Зрада й о. К. Стисловський. Співав хор міської церкви св. Юра в Яворові. Богослуження відбулося на церковній площі в гарно прибраній каплиці. Чудова погода, присутність владики, його сильний, чистий, д. гарний голос і добрий хор скріпляли поважно-радісний настрій тисячних мас.

По богослуженні рушив під проводом владики процесійний похід на недалеке узгіря, де вкопано високий памятковий хрест у честь 70-ліття вородин Митрополита. Посвячення хреста доконав владика й виголосив проповідь, у якій сказав, що цей хрест є памятковим не лише для Прилбич, але й для цілої Галицької Провінції, для всієї греко-католицької Церкви, для всього українського народу. Життя Дорогого Ювилята — це життя людини постійно розпятої на хресті: важка недуга, заслання за царських часів, важкі турботи для добра Церкви й Нації — це тягар, що його з подивугідною силою і витреваністю двигає на собі Митрополит Андрей. Опісля владика передав від Митрополита привіт і подяку організаторам та учасникам цього свята з виправданням своєї неприсутности з причини недуги та під адресою Митрополита зложив чолобитню від усіх учасників свята.

Тут мимоходом зазначимо, що Митрополит щиро привязаний до свого родинного села й часто його відвідував. Останній раз гостював у родинному домі перед трьома роками.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ І ПРОМОВА О. Д-РА Й. СКРУТЕНЯ.

По торжествах під хрестом відпроваджено владику на короткий відпочинок до дому пароха, а в 3-ій годині пополудні зачалася на церковній площі святочна академія. В перших місцях засіли: Преосв. Йосафат, брат Митрополита гр. Лев Шептицький з жінкою і доньками, повітовий староста д-р Лось, численне духовенство й інтелігенція з Яворова та з сіл. Маси народу заповнили вщерть простору площу.

Найвизначнішою точкою в програмі академії було **вступне слово о. д-ра Йосафата Скрутеня**, редактора „Записок Чина св. Василія Великого". Промовець порівняв походження, життя і діяльність Митрополита з життям св. Василія Великого, згадав про любов Митрополита до села, до українського села, згадав високу культуру духа Митрополита, його глибоку віру в Боже Провидіння, його всестороннє зацікавлення долею українського народу, його харитативну діяльність, чернечу скромність і рівночасно провідну ролю в житті Церкви й Нації. Всі ті чесноти та прикмети виросли з атмосфери старих родинних традицій під доглядом люблячої матері та під подихом стихії села. Промовець підчеркнув великий успіх Митрополита, успіх, якого не могли осягнути його попередники: Митрполит Андрей зумів подати руку Заходові і звідти спровадити тут Чин оо. Редемптористів на службу Сходові. Свою промову закінчив бесідник побажанням на руки Родини Митрополита, щоб „той Великий Прилбичанин жив ще довгі літа і ясніє нам зорею, за якою всі підемо, вірні Його вірі в Боже Провидіння і в усе те, що ніжне та благородне". Це вступне слово було дуже гарно облумане й добре булоб, якби автор помістив його в цілости друком.

ІНШІ ТОЧКИ ПРОГРАМИ.

Решту точок програми виконано місцевими силами. Отже були: **привіт прилбицьких дітей (хор), катехизмові розмови дітей і дитячі бажання** — три точки, що їх в цілости підготовили СС. Служебниці; **„Радуйся Нене"** — деклямація сільської дівчини Анни Гевало; **скрипкове сольо** гімназиста Ореста Микуловича (Р. Ваґнер—Таннгайзера: а) Пільґерхор, б) Ґебет дер Елісабет) при фортепіяновім акомпаніяменті М. Вишницької, директорки Філії Музичного Інституту ім. Лисенка в Яворові; **Псалом 144. і 4.** — хор прилбицьких дівчат під проводом Ярослави Микулович, жінки пароха і **реферат** студента Маріяна Гошка на тему: „Митрополит Андрей та українські студенти". Референт дбайливо змалював Митрополита, як батька студентської молоді, що дбає про її матеріяльні й духові потреби.

ПРИВІТИ.

Католицьким гимном і привітами закінчилася академія. Письменних привітів від ріжних осіб та установ з краю було багато. Повітові установи Яворівщини вислали привітну грамоту такого змісту: „З нагоди Святочної Академії в 70-ліття уродин Їх Ексцеленції Митрополита Кир Андрея, уладженої дня 22-ого вересня 1935 р. в місці уродження, у Прилбичах, нашого повіту, складаємо у стіп Нашого Найдостойнішого Князя Церкви й Духового Батька Народу найщирішу заяву глибокої пошани до Їх невсипучої праці для добра нашої Церкви й Народу і молимо Всевишнього, щоб ще довгі літа наділяв кріпкими силами й бодрістю духа Найдостойнішого Ювилята. — В Яворові, дня 22. вересня 1935 р. Повітові установи Яворова" — і печатки коло 20 культурно-освітніх, кооперативних і харитативни установ та підписи президій.

Крім цього І. Паарова зложила устний привіт від жіноцтва Яворівщини.

По академії відбулося принятя в домі пароха, в якому взяли участь: Преосв. Кир Йосафат з усім духовенством, родина Митрополита, староста й чільні представники українського громадянства.

Н.

Кооперативно-Просвітянський День у Туринці.

Жовква, 25. вересня.

Дня 22. 9. ц. р. святкувала Туринка і з нею вся Жовківщина „Кооперативно-Просвітянський День", що його влаштовано з приводу викуплення коршми для приміщення кооперативи і читальні „Просвіти". Програма свята складалася з трьох частин: 1) торжественної Служби Божої і посвячення домівки, 2) святочної академії, 3) вечерниць.

ТОРЖЕСТВЕННА СЛУЖБА БОЖА, ПРОЦЕСІЙНИЙ ПОХІД І ПОСВЯЧЕННЯ ДОМІВКИ.

Вже з самого ранку напливали до Туринки з усіх доокoличних сіл маси народу. На їхніх лицях малювалася радість, а ще більше зацікавлення. Вониж ідуть на національне свято до Туринки, що ще недавно була твердинею білого і червоного москвофільства. Ще недавно стрічали в Туринці триколірову „фану", а нині при вході на прикрашеній площі має гордо жовто-блакитний прапор. На входовій брамі на площу і над естрадою, де має відбутися святочна академія, видніє гарний напис: „В обєднанні власних сил до добра і краси". Все це є милою несподіванкою для всіх.

Торжественну Службу Божу відправив о. дек. Мухнацький з Мокротина в супроводі місцевого сотрудника о. Рибалта і діякона Мелетія Войнара ЧСВВ в Жовкві. Гарну, достосовану до хвилини проповідь виголосив о. Марисюк ЧСВВ з Жовкви.

По Службі Божій у процесійному поході полинули маси народу на площу до новонабутої домівки, де відбувся чин її посвячення. Стільки народу Туринка ще не бачила. На просторі одного кільометра гостинець і рови були просто набиті людьми. Приглядаючись чинові посвячення домівки, говорили собі люди: „Диви, диви, що то діється! Ще недавно боялися люди переїхати вечором селом, а на коршму дивилися як на розсадника зла і деморалізації, а нині в цій коршмі міститься кооператива й читальня". „Дивись, Туринка ще всіх застидає" і т. п.

В часі походу грала дута орхестра з Бутин і співав патріотично-церковні пісні хор зі Старої Скваряви під управою О. Панчишина.

Чину посвячення домівки доконали: о. дек. Мухнацький, о. Боднар, о. Бирка, о. Марисюк ЧСВВ і відомий гром. діяч на жовківському терені, о. кан. Леонтій Адріянович.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ. — ПРИВІТИ.

Академія почалася точно в годині 2. по обіді гимном „Боже Великий...", що його відіграла орхестра з Бутин. Після того академію відкрив голова Н. Р. П. С. К. в Жовкві о. кан. Евген Боднар. Його прекрасну вступну промову нагородили учасники свята рясними оплесками. Дійсно, о. Боднар може бути гордий. Ще недавно громадяни Туринки, навіть теперішні члени Н.Р. й Управи, в не дуже то чемний спосіб виступали проти нього, коли він майже одинокий виступав проти руїнницької роботи бувшого дир. П. С. К. ще рік тому булиб туринчани, як кажуть, „висвистали" його, а сьогодні витали його рясними оплесками.

Відтак ішли привіти від кооператив і читалень, а саме: з Бутин, Мокротина, Боянця, Смерекова, Глинська, Купичволі, Желдця, Кувина, Нової Скваряви, Старої Скваряви, Борового, Вязови, Висоцької Волі, Пристані і Мачишина. Після того від Центросоюзу зложив привіт дир. інж. Творидло, від філії „Союзу Українок“ п. Марія Пеленська, від „Українбанку“, адв. Гасюк. Дивувалися люди, як представникові „Українбанку“ могли пролізти крізь уста слова: „В обєднанні власних сил...“, коли „Українбанк“ із кількома кооперативами проголосив бойкот П. С. К. Кооперативи бойкот відкликали; „Українбанк“ цього не зробив... Письменні привіти від посла д-ра Романа Перфецького, від П. С. К. з Рави Руської, від кооперативи „Власна Поміч“ з Мостів Великих і від „Народнього Базару“ в Жовкві відчитав дир. П. С. К. в Жовкві п. Ів. Дорота.

З черги виступив на естраду дир. Р.С.У.К. сен. Остап Луцький. У своїй довшій промові вказав на дві основні вимоги, що складаються на суть і завдання кооперації. Перша — моральна, що прямує до духового піднесення народу, друга — матеріяльна; що прямує до піднесення його добробуту. Його промова, як звичайно, викликала у слухачів незатерте враження.

Після промови сен. О. Луцького хор із Сопошина відспівав „Кооперативний гимн“.

Потім виголосив привітну промову представник Головного Т-ва „Просвіта“ п. П. Петрик. У своїй промові вказав він на вагу освіти і праці для українського народу. Засобом до здобуття освіти є книжка, що повинна знайтися в кожній хаті.

По промові п. Петрика новозаснований хор читальні „Просвіти“ в Туринці відспівав „Просвітянський гимн“ (дир. О. Панчишин).

В академії брали участь хори: з Бутин (дир. п. Чайковський), з Сопошина, Старої Скваряви, Мачишина (дир. О. Панчишин) і з Мокротина (дир. П. Гіжевський).

Найкраще вивязався зі свого завдання хор з Бутин. Цього хору могло з приємністю слухати найвибагливіша під оглядом музикальним людина. Заслужено цей хор на „Святі пісні“ в Жовкві дістав першу нагороду.

Дальшою точкою програми була збірна деклямація під проводом М. Воляника з Боянця „Куди йти“ і влучно віддеклямована п. Дільцем деклямація „До злуки“.

Пізніше виступили з ритмічними вправами дівчата з Боянця і Туринки.

На закінчення виступив з гарним кінцевим словом голова Філії „Просвіти“ в Жовкві д-р І. Романків.

Друга частина свята закінчилася національним гимном, що його відіграла орхестра з Бутин.

Старші підбадьорені, з вірою в краще завтра, розходились домів, а молодші залишилися щоб радість свою виявити на вечерницях.

Слід зазначити, що це свято влаштоване під протекторатом П. С. К. і Філії Т-ва „Просвіта“ в Жовкві.

Учасник.

Трирічна морато̕ря для хліборобів.

ВАРШАВА, 28. 9. ПАТ. В суботу 28. жовтня ц. р. відбулося засідання ради міністрів під проводом прем. Славека. Рада розглянула низку актуальних справ і рішила продовжити розпорядок про 10 прц. додаток до державного промислового податку та устійнила осідки і територіяльну компетенцію вищих гірничих урядів. Крім того рада міністрів приняла два проєкти декретів президента. Один вводить зміну до декрету президента з дня 24. жовтня 1934 р. про конверсію і упорядкування хліборобських довгів і до закону з 28. березня 1933 р. про розємні уряди, які розглядають маєткові справи посідачів сільських господарств.

На основі цієї новелі до віддовженевого декрету президента з 24. жовтня 1934 р. припинено заплату усіх хліборобських довгів, які повстали перед 1. липнем 1932 р., до дня 1. жовтня 1938 р.

Мораторія не торкається довгів, які затягнені у правно-публичних і кредитових установах.

Довжники будуть платити далі відсотки від довгів у висоті, яку устійнив минулорічний декрет президента.

На основі новелі вірителі можуть у деяких випадках домагатися скасування полекш, які призвав розємний уряд довжникам у сплаті довгу.

Друга новеля змінює закон з 29. березня 1933 р. про висоту відсотків і речинці заплати гіпотечних вірительностей. Оба декрети предложать президентові до підпису.

Італія укріплює Додеканез.

АТЕНИ, 28. 9. ПАТ. Преса повідомляє, що італійці горячково укріплюють острови Додеканезу. На острові Астропольос є 1.500 італійських вояків, що укріплюють острів. На острові Ґерпатос є тепер 500 людей, 25 гидропланів, і 2 воєнні кораблі. Теж на острів Родос щодня припливають військові відділи. Арештували багатьох греків, що живуть на острові Родос під замітом приязни для англійців. Під Талімонос сконцентрували велике число торпедовців, підводних човнів і гидропланів.

Третя світова конференц'я у Вашинґтоні.

ЛЬОНДОН, 28. 9. ПАТ. З Вашинґтону повідомляють: Державний департамент вислав до всіх держав запросини през. Рузвельта на третю світову конференцію, яка відбудеться від 7. до 12. вересня 1936. р. у Вашинґтоні.

ГОРИТЬ ЦЕРКВА.

КОМО (Льомбардія), 28. 9. ПАТ. У церкві в Комо вибухла пожежа наслідком необережности одного з робітників, що працювали при відбудові церкви. В церкві є дуже цінні твори мистецтва. В гашенні вогню беруть участь усі відділи вогневої сторожі. Ратунок утруднений, бо церква повна диму.

БУДЖЕТ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 28. 9. ПАТ. Збори Ліґи Націй устійнили буджет Ліґи Націй на 1936 р. на 28.280 тис. золотих франків.

НОВИНКИ

— **Курс мистецької деклямації в Муз. Інституті ім. Лисенка.** Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові відкриває у місяці жовтні курс мистецької деклямації, який вестиме відома артистка наших театрів п. Леся Кривіцька. Курс обійматиме крім самих практичних вправ також деякі необхідні теоретичні відомості про спосіб виголошування літературних творів. На курс можуть вписуватись крім елевів музичних інститутів також й інші особи. З викладів і вправ могли би користати слухачі для звичайного, приватного вжитку і ті, що задумують вибрати драматичну карієру. Вписи і ближчі інформації дає канцелярія Музичного Інституту, Львів, Шашкевича 5, III-ий поверх щодня від год. 3-ої до 7-ої веч.

— **Концерт у память М. Заньковецької.** 4. жовтня ц. р. в перші роковини смерти великої української артистки Марії Константинівни Заньковецької улаштовує Філія Союзу Українок Еміґранток у Львові святочну Академію. На програмі: Реферат — Х. Кононенко, Л. Кривіцька: Фрагмент з „Наймички“ Карпенка-Карого; деклямація — І. Ґурґула, сольоспів — О. Свірська, фортепіянове сольо — Л. Дудко. Академія відбудеться в Малій салі Музичного Інституту М. Лисенка (вул. Шашкевича). Початок в 7.30 г. вечора. Вступ за добровільними датками.

— **Даром** додаємо один календар „Криниця“ на рік 1936 кожному, хто пришле гроші на пять календарів, при чому оплачуємо самі порто цілої посилки. Ціна календаря зол. 1.50.

— **З Музею Н. Т. Ш.** В неділю 29. вересня в Музею Н. Т. Ш., о год. 18. відбудеться відчит проф. Северини Париллє ЧСВВ. під наг. „Мої збірки народнього мистецтва на виставах в Америці“.

— **З початком** жовтня появиться чергове, шесте число політичного місячника „Шлях Нації“. На зміст числа складаються статті: Василя Мудрого, Зенона Пеленського, Гриця Гладкого, Михайла Рудницького, Романа Олесницького та ін. Число має багатий відділ рецензій та хронік. Жадайте оказових чисел. Надсилайте передплату. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Підвалля 7/III. Конто ПКО 505.590.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Офіційні китайські кола боліють з того приводу, що японська аґенція подала поголоску будьтоби маршал Чанг-Кай-Шек заключив тайний договір з китайськими комуністами і будьтоби деякі члени китайського уряду розважували справу порозуміння з СССР, щоб зрівноважити японську акцію в Півн. Китаю.

— Тайфун, що шалів над провінцією Гумма спричинив смерть 190 людей. Около 1.500 домів знесених або затоплених. Залізнича комунікація до тієї провінції перервана. Тайфун ушкодив 4 контрторпедовці. 51 моряків загинуло без вістки. Один моряк убитий, 10 важко ранених.

— В одній з дільниць Буенос-Айрес завалився двоповерховий будинок, який будували. Руміни засипали 30 робітників. Досі добули 5 вбитих і 5 ранених.

— У Клівленд закінчився евхаристійний конґрес. Папської буллі вислухало 250.000 вірних.

— Пожежа у складі кавчуку в Льондоні триває іще в ночі. Повторювались вибухи. Пожежні правдоподібно не зможуть погасити навіть до неділі. Полумінь видно з віддалі 20 км

— До помаранчевого городу в Єрусалимі впав британський літак, що летів з летовища в Черпент. Летун і його товариш згинули.

— На село Бутао на північний схід від Пекіну в здемілітаризованій смузі напало 500 знаменито озброєних бандитів. Бандити сплюндрували ціле село, підпалили його та схопили 30 мешканців.

— Страйк американських вуглекопів закінчився. Вуглекопи добули все чого домагалися.

— З Марсилії відплив до Єгипту високий британський комісар сер Міль Лемпсор.

— През. Рузвельт, заки вибрався з поїздку по стейтах відбув наради з Гулем і його заступником у справах европейської політики.

— Ворошилова мають незабаром іменувати маршалом СССР.

— У Греції кружляють поголоски, що президент републики Заіміс уступить.

— В копальні вугілля у Болієвак у Східній Сербії вибухнули ґази. 15 вуглекопів згинуло на місці, 20 важко ранених.

— Абісинський уряд заперечує, будьтоби видав розпорядок про загальну мобілізацію.

— На вчорашнім засіданні еспанської ради міністрів рішили знести воєнний стан у провінції Барцельони та заступити його станом збільшеної охорони.

— Британські кораблі продовжили речинець перебування на грецьких водах на необмежений час.

— У Ст. Етієн застрайкувало 3500 шахтярів з приводу несправедливої обнижки платень двом робітникам.

— Поліція розігнала манїфестантів у торговельній дільниці Ню Йорку, що демонстрували перед готелем, де задержалися німецькі туристи. Арештували одного манїфестанта.

— З Неаполю відплили вчора до Східної Африки 4 кораблі з 2.000 вояків. Нині відплине знову чотири кораблі з 8.000 вояків та воєнним виряддом.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Крізь вухо голки.

В місті Леонії, столиці Естґалії, були дивні відносини. Хто покінчив ґімназію і пхався на університет, то пригадував собі слова евангелія: „Стукай, а отвориться вам" — і стукав. Стукав у пальці на який факультет подаватися, стукав у голову звідки взяти гроші на чесне, стукав до університетських достойників від педеля почавши, стукав запятками перед кожним, хто міг би йому помогти, чи за ним слово промовити, врешті стукав головою до муру, як його не прийняли.

Але це було так тільки з тими, що зачислялись до пануючої нації. Зате хто до неї не зачислявся, той пригадував собі інші євангельські слова: „Лекше верблюдові крізь вухо голки перелізти..." І подається — возьмім — на медицину. Думає при цьому так: Верблюд за великий — вухо голки за мале, треба верблюда покраяти на дрібні кусні і перепхати.

Постановив — виконує.

Що він не придумує, щоби цього верблюда (в тім випадку себе!) перепхати через вухо голки (в тім випадку через університетську браму!)...

Перша річ — вишукує свого або свого знайомого кревняка з пануючої нації і просить за протекцію.

Кожний знає, скільки треба витратити енерґії, заки мала людина доступить до великої. А що той, який може дати протекцію мусить бути більшою фіґурою, то й не диво, що петент довго находиться, настоїться, страху наїсться, заки дібється авдієнції.

Тоді може бути двояко: або велика фіґура не прийме молодого чоловіка взагалі, або прийме його, навіть ласкаво прийме і обіцяє „при нагоді, евентуально, якби прийшло що до чого..."

Молоді люди є звичайно дуже оптимістично настроєні. Протекція якоїсь „риби", „шишки", чи „фіґури" нагадує їм стовідсоткову певність, що будуть прийняті.

— Хібаб світ завалився! — кажуть собі і другим.

Потім приходить вступний іспит. Нема його в ніякій уставі, розпорядку, законі. Зате є в практиці. Можна з відзначенням перейти ґімназію, прекрасно здати матуру, а провалитися при університетськім іспиті.

Наприклад питають петента:

— Скажіть, хто був першим хірурґом на землі?

Кандидат на лікаря ні пари з уст.

— Отже я вам скажу: Господь Бог. Витягнув Адамові ребро.

Або на праві..

— Що бачите з Високого Замку оком правника?

Тиша...

— Не знаєте? Особи і річи!

Молоді люди попадають легко в песимізм. Коли перепав при такім іспиті — думає, що вже не приймуть.

Отже не мусить так бути.

Ті, що не отворили губи — дістаються на факультет, ті, що відповіли — ні.

Був я недавно в Естґалії і говорив з одним чоловіком. Вже третій рік подається, вже третій раз здав іспит, вже третій раз просила за ним „фіґура" і вже третій раз його не прийняли.

— Чому? — питаю.

— Бо не маю щастя в льотерії.

— Що значить?

— Я довідався, що професори на найбільше протеґованих уладжують льотерію. Щоби не було кривди. І мене не витягнули... А може загалом не кинули в урну. На другий рік треба ще припильнувати, щоб я дійшов до льосування.

Галактіон Чіпка.

— **Вимога хвилі.** Надходить пора, коли Кружки „Рідної Школи" і по селах і по містах відбувають згідно зі своїм статутом і правильником Головної Управи „Р. Ш." свої річні загальні збори. Вага діяльности „Рідної Школи" усім так добре відома, що зайвим було би пригадувати її нашому громадянству. Всеж таки годиться пригадати одну річ усьому нашому суспільству, а саме його обовязок: громадною участю в скликуваних під теперішню пору загальних зборах Кружків „Р. Ш." виявити зацікавлення рідношкільними справами, а працею в Кружках підсилити діяльність „Р. Ш.".

— **Нове кіно у Львові.** Дня 27. ц. м. відкрито у Львові нове кіно звукове, що й має відповідну до цього назву „Тон". Кіно це приміщене в льокалі колишнього кіна „Пасаж", у пасажі Міколяша, що зліквідувалося кілька місяців тому. Льокаль перебудовано й відновлено модерним стилем і він уявляє собою одну з кращих кінових саль у Львові. Перебудували теж портель кіна, а ці новини враз з першорядною звуковою апаратурою роблять з нього місце, де можна приємно провести кілька годин. На зимовий сезон заанґажувало кіно низку фільм продукції „Ферст Нейшенел" та кольорові гротески цього кіновиробництва, що враз з актуальним тижневиком ПАТ-а творитимуть завжди добру програму, про яку годиться кіноманам памятати.

— **Зміна начальника III. дільниці у Львові.** На днях переносить львівський маґістрат начальника III. дільниці (Знесіння) м-ра Маріяна Ляховича до централі, а на його місце призначить іншого. З цієї нагоди слід згадати, що м-р Ляхович крім совісного виконування своїх обовязків, тактом і безсторонністю зумів уже в першому році урядування сміливо протиставитись ендецькому шовінізмові, спрямованому проти українців, що творять третину населення Знесіння. Зате замітним є, що попри його добру волю не принято ані одного українця на урядовця. Жид урядовець був.

— **Зміни в судівництві.** Президентом апеляційного суду у Львові став Маріян Зборовський, дотеперішний президент окружного суду в Сосніівці. На його місце перейшов суддя окружного суду з Варшави Антін Корбовський. Міністер справедливости переніс у стан спочинку на власне бажання суддю окружного суду в Коломиї Івана Трача й управителя городського суду в Бродах, Юлія Бентковського.

— **Справа шкільних ґрунтів.** Міністерство внутрішніх справ видасть в найближчому часі розпорядок, що забороняє громадам відбирати управителям шкіл і самостійним учителям шкільні ґрунти до 4 морґів. Якщо школі приділено понад 4 морги, не можна теж їх відобрати, але вчитель може дальше їх уживати у формі платної аренди.

— **Жиди викуповують фільварки.** Польська ендецька преса повідомляє, що 200-морґовий фільварок у Крамарівці біля Ярослава перейшов у жидівські руки. Фільварок, що складається з двора, господарських будинків, млина, ставу й орного поля, був власністю ґр. Шембека, віцеміністра загряничних справ, який продав його жидові з місточка Порохника за ціну 40.000 зол. Взагалі при цьогорічних лицитаціях жиди виявляють великий попит на землю, яку викуповують за безцін.

— **Мешканевий додаток для жінок шкільних управителів.** Міністерство внутрішніх справ стоїть дальше на становищі не виплачувати мешканевого додатку тим учителькам, яких чоловіки мають службові мешкання. Тому слід чекати на дальший присуд Найвищого Адміністраційного Трибуналу в цій справі.

— **Пригода міністерського урядовця.** Один вищий урядовець з міністерства заграничних справ їхав перед кількома днями з Варшави до Львова. У спальному вагоні він переодівся в піжаму, а убрання повісив біля отвореного вікна. Між Красником і Розвадовом якийсь злодій, що їхав на даху, вкрав крізь вікно при помочі гачка убрання з портфелем. Приїхавши до Львова, урядовець довший час не міг вийти до дележації, яка дожидала його на дворці, аж доки не принесли йому вбрання з міста.

— **Нинішні директори.** В Золочеві арештовано під закидом банкових зловживань директора Уділової Каси, Якова Мардера. Він був спільником Самуїла Айхенгольца, б. другого директора тієї каси, який наслідком непорозумінь з Мардером скінчив самогубством.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 29. IX. год. 3.30 „Авантюра в раю", ціни найнижчі; год. 8. веч. Аб. I. „Музика на вулиці".

Понеділок, 30. IX. год. 8. веч. Аб. 2. „Визволення".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".
АПОЛЬО: „Турандот".
АТЛЯНТИК: „Орлов" муз. комедія з Ів. Петровичем і Ліліяною Гейд.
ВАНДА: „Федора", „Рено-Сатан".
ГРАЖИНА: „Розмріяні уста (Е. Бергнер).
КАСІНО: „Секвоя".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Мала неня" (з Франціскою Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Людина-вовк".
МІРАЖ: „Мікі Мавс у гостях Фліпа та Фляпа", „Зводниця".
МУЗА: „Я збіглець".
Пакс: „Ніч чудес у Люрді".
ПАЛЯС: „Дві кльасі".
ПАН: „Дорога без вороття".
РАп: „Жид Зіс".
СВІТ: „Весела Зузанна" (Ліліяна Гарвей).
СОНЦЕ: „Дика дівчина", „Місто під терором".
СТИЛЕВЕ: „Авдієнція в Ішлю" і ревія.
УТІХА: „Пострах Мексику" й ревія.
ХИМЕРА: „Малий полковник" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Неділя, 29. вересня 1935.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Популярна музика, 15.40 Тріо на форт., скр. і віольончелю Чайковського, 20.00 „Кандіда" песа Б. Шова, 22.20 Форт. ресітал. **Кошиці** (259.1) 17.55 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 9.10 Два фортепіяни, 17.50 Концерт, 20.00 Симф. концерт. **Париж** (1648) 12.15 Концерт (муз., сп.), 19.35 Всячина, 20.00 Сп. ресітал. **Білгород** (437,3) 13.15 Рос. пісні, 18.30 Скрипка. 20.00 Сербські пісні й танки. **Берлін** (356.7) 14.15 Фільм. й оперетові мельодії, 18.00 „Меблевий віз" вес. авд. 20.00 Оп. фрагменти. **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Орг. твори Баха, 16.00 Легка музика. **Ляйпціг** (382,2) 10.50 Нар. пісні Зільхера, 15.00 Цитра, 19.00 Веч. музика. **Мінхен** (405,4) 13.00 Популярна музика, 15.05 Форт. ресітал, 19.00 Балади в слові й музиці, 20.00 Нім. ком. опери. **Будапешт** (549,5) 15.50, 23.15 Циг. музика, 19.00 Сольо на тарогато, 19.59 Спів, 20.40 Концерт. **Мілянo** (221,2) 13.10 Легка музика, 20.40 „I Діспеті Аморозі" муз. ком. Люпорініа. **Рим** (420,8) 17.30 Легка музика, 20.40 Симф. концерт.

Понеділок, 30. вересня 1935.

Відень (506,8) 20.00 Весола каринтійська авд., 21.00 Маркові твори (муз., сп.), 22.10 Популярна музика, **Брно** (325,4) 19.30 Давні нар. танки, 19.45 Чеські та словацькі оперетки, **Кошиці** (259,1) 17.40 Нар. мадярські пісні, 19.10 Музика, нар. пісні, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 18.25 Пісні Брандмаєра та Лібрайха, 21.30 „Ясна ніч", смичк. секстет, **Париж** (1648) 12.15 Симф. музика, 20.00 Пісоньки про овочі — солісти. **Атльона** (531) 20.00 Спів, 20.30 Твори Ельгара (муз., спів), **Білгород** (437,3) 17.00, 18.30 Пісні. **Берлін** (356,7) 18.50 Стирійські танки, 20.10 Популярна музика, **Франкфурт** (251) 16.00 Пісні Грігa й Гаса (Мілер-Гертнер, барит.), 20.10 Сім дівчат із Будапешту, вес. концерт, 21.00 Суїта Німана, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Популярна музика, 16.00 Концерт, 17.10 Сучасна музика, 17.50 форт. твори Ліста, 19.00 Мельодії пусти, **Кельн** (455,9) 16.10 Молодечі твори Моцарта, **Ляйпціг** (382,2) 16.00 Твори суч. композиторів, 19.30 На шир. арію, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, 19.06 Барвні муз. образці, **Будапешт** (549,5) 12,05 Спів, 13.00 Легка музика, 19.00 Циг. музика, **Мілянo** (221,2) 11.30 Популярна музика, 17.05 Квінтет, **Рим** (420,8) 13.05 Легка музика. 20.40 „Гавайська квітка" оп. Абрагама.

Львівське радіо.

Неділя, 29. вересня 1935.

9.00 Раніпня авд., 10.00—11.57 Богослуження та музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. огляд, 12.15 Муз. поранок; у перерві в год. 13.00 Театр Уяви: „Трійка гільтаїв" водевіль Нестроя (фрагм.). 14.00 Окатий Осипко — оповідання І. Васнєвського, 14.20 Танок тіней муз. оповідання, 15.00 Година хлібороба, 15.45 Трансм. з Варшави, 15.50 Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Загадки для дітей, 16.15 Скр. ресітал у супр. форт., 16.45 Концерт міш. хору, 17.00 Словно-муз. авд., 18.00 Спів. ресітал; резерва з гр. пл., 18.30 Театр Уяви: „Мандрінка Чань-Лі" Саші Гітрі, 19.10 Реклям. концерт, 19.25 Спорт. вістки, 19.30 Циг. романси з гр. пл., 19.45 Белетр. новини, 20.00 Симф. концерт., 20.45 Вийнятки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій льв. хвилі, 21.30 У країні вел. княжни Люксембурської, 21.45 Фрагм. із спорт. змагань, 22.05, 22.07 Спорт. вістки, 22.20 Танк. музика з гр. пл., 23.05 Легка музика з гр. пл.

Понеділок, 30. вересня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Легка музика, 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт сальон. тріа. 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Солісти — муз., спів, 16.45 Скеч: Оженився, 17.00 Справа домашньої служби в нас і за кордоні. 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Героїчний мотив із гр. пл., 17.50 Гутірка Бруно Вінавера, 18.00 Орг. ресітал, 18.30 Для дітей: Співаємо пісоньки (хор), 18.40 Сільва рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Гутірка про Заліщики, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Спорт. скринька, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Вояцька авдиція, 20.25 Дуети й пісоньки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Оселі безробітних у Нерамовицях, 21.00 Віольончелевий ресітал, 21.30 Львівська сатира: Іван Лям, рецитації, муж. хор. 22.00 Симф. концерт. 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Читайте „Діло"!

БІРЖА.

ГРОШІ.

На нинішній варшавській біржі нотовано такі курси: Берлін 213.50, Голляндія 358.60, Льондон 26.11, Ню Йорк чеки 5.31.25, Ню йорк кабель 5.31 і три восьмих, Париж 35.01, Прага 21.94, Цюріх 172.60, Італія 43.40. У Львові долар у приватних оборотах 5.32.75. Акції Польського Банку 92.00—92.25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 28-го вересня ц. р. кооперативам платив за:

льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.	
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·80	„
1 л. молока	0·15	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. яєць	3·60	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко звишкова, на сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 28. IX. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 90 дкг.	за 1 кг.	0·85 зол.	
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·90	„
Качки	„	0·75	„

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

III. Загальні Збори членів „Батьківського Кружка" при 7. кл. народній школі ч. 42 ім. М. Шашкевича у Львові відбудуться в неділю 6. жовтня 1935. в 10. год. ранку в домівці школи. Порядок нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів; 2) Відчитання протоколу з попереднього року; 3) Звіт Виділу з діяльности а) адміністраційної, б) касової; 4) Звіт Ревізійної Комісії; 5) Вибір і иділу Кружка; 6) Внесення і запити. На випадок недостачі комплету відбудуться Заг. Збори в годину пізніше при якій небудь скількости членів. За Виділ: **Т. Сивак**, голова. **Р. Гаврих**, секретар.

Українська Жіноча Кооператива „Труд" Львів, Ринок ч. 39, приймає вписи на такі курси: 1) **Однорічний курс кравецтва й домашнього господарства** дає змогу за десять місяців навчитися добре шиття, крою, куховарства й домашнього господарства та поширити освіту з ділянки українознавства та кооперації. 2) **Тримісячний курс крою і шиття жіночих одягів** — учить п. Еля Одесницька. 3) **Тримісячний курс артистичних ручних робіт** — учить п. Марія Морачевська. 4) **Тримісячний курс модниярства** — учить п. Марія Дрогомирецька. 5) **Двомісячний курс крою і шиття білля** — учить п. О. Вовняк. 6) **Двомісячний курс ручного трикотарства.** 7) **Тримісячний курс куховарства й домашнього господарства.** 430 1-2

Пригадуємо, що Українська Порадня Матерей, вул. Ходоровського ч. 25, по вакаційній перерві отворена щоденно від год. 10—11. Відділ дентистичний приймає пацієнтів від год. 3—5 попол. Відділ правної поради для дітей неправесних відчинений що пятниці від год. 10—11.

Подаємо до відома П. Т. Студентів, що перша проба хору „Бандурист" відбудеться в пятницю 4. жовтня ц. р. в год. 19.30 (7.30 веч.) у салі Муз. Інст. ім. Лисенка, вул. Шашкевича 5/III. Того самого дня можуть вписатися до хору нові члени. Гостям раді! За Управу: **Козак Юрій**, голова. **Породко Діонисій**, секретар. 409

Вписи на Курси: Торговельний для Абітурієнтів та Кооперативний при Торговельній Школі „Рідної Школи", ім. „Просвіти" у Львові, вул. Хшановської 9. приймається щодня в ранішніх годинах до 5-го жовтня ц. р. Початок викладів дня 3. жовтня в год. 4-ій попол., вписове 10 зол., місячна оплата 20 зол.
418 **Управа Школи.**

Основні Заг. Збори Львівської Філії К. Л. К. відбудуться 13. жовтня ц. р. в год. 11. рано в домівці „Молодої Громади" (Народня Гостинниця) із слідуючим порядком нарад: 1) Отворення. 2) Пояснення нового статута. 3) Вибір Виділу і Контрольної Комісії. 4) Вибір делегатів на Заг. Збори Гол. Т-ва. 5) Означення висоти додаткової вкладки для потреб філії. 6) Внески і запити. — **Виділ КЛК.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.